

K-2.431.1.46.2025.EGK
Szczecin, 12 listopada 2025 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej przez Gminę Miasto Szczecin w 2025 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego	Prezydent Miasta Szczecin, zwany dalej Prezydentem, pl. Armii Krajowej 1, 70-456 Szczecin
Osoba pełniąca funkcję Prezydenta w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Piotr Krzystek
Okres objęty kontrolą	2024 r. – 2025 r.
Kontrolujący	Pracownicy Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie: Pan Tomasz Pawnuk –główny specjalista, <i>kierownik zespołu kontrolnego</i> , Pani Emilia Glanert-Kolczyńska – młodszy specjalista.
Nr upoważnienia	77/25 z dnia 7 sierpnia 2025 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– art. 6 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), – art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1534).
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Rodzaj kontroli i tryb kontroli	planowa, tryb zwykły
Termin kontroli	18-22 sierpnia 2025 r.

Podstawa prawna realizacji zadania	– ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1534), zwana dalej <i>unpp</i>, – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1491), zwana dalej <i>udppw</i>; – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530), – ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2023 r., poz. 20), – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. z 2025 r., poz. 317), zwane dalej <i>rozporządzeniem</i>, – rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r., poz. 2057), zwane dalej <i>rozporządzeniem ws. wzorów ofert i ramowych wzorów umów</i>.
Organizacja wewnętrzna	Zasady funkcjonowania oraz zakres działania komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Szczecin, zwanego dalej Urzędem, w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Urzędu, będący załącznikiem do zarządzenia Prezydenta Nr 175/25 z dnia 17 kwietnia 2025 r.¹ Zagadnienia dotyczące przedmiotu kontroli, zgodnie z § 58 pkt 1² ww. Regulaminu, zostały przypisane do Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów (<i>BMRK</i>)³. (dowód: akta kontroli str. 51-52) W myśl art. 8 ust. 2 <i>unpp</i> Gminie Miastu Szczecin przyznano prowadzenie szesnastu punktów udzielania pomocy w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej. Wypełniając dyspozycję art. 11 ust. 1 <i>unpp</i> Prezydent powierzył osiem punktów adwokatom i radcom prawnym zrzeszonym w Szczecińskiej Izbie Adwokackiej (<i>SIA</i>) i Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Szczecinie (<i>OIRP</i>), natomiast osiem organizacjom pozarządowym wyłonionym w otwartym konkursie ofert. Kwota dotacji celowej udzielonej na ten cel Gminie Miastu Szczecin wyniosła 1 171 968,00 zł.

¹ Wcześniej obowiązywał Regulamin Organizacyjny Urzędu wprowadzony zarządzeniem Prezydenta Nr 631/23 z dnia 27 grudnia 2023 r. (z późn. zm.).

² § 58 ust. 1 pkt 4 Regulaminu - Do zadań Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów należy: koordynowanie nieodpłatnej pomocy prawnej.

³ Przedmiotowe zadanie zostało sprecyzowane przez Prezydenta w załączniku do zarządzenia Nr 63/24 z dnia 31 stycznia 2024 r. z późn. zm. w sprawie szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Szczecin.

Obszar kontroli Nr 1: Obsada punktów i współpraca z wykonawcami	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 3b, art. 5, art. 8, art. 10, art. 11 unpp, - art. 17 udppw, - art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

USTALENIA KONTROLI

1.1. Punkty udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzone przez radców prawnych i adwokatów (Punkty od nr 1 do 8).

W dniu 18 listopada 2024 r. Gmina Miasto Szczecin (reprezentowana przez zastępcę Prezydenta Miasta Szczecin) zawarła z OIRP i SIA trójstronne porozumienie w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej (NPP) w 2025 roku na obszarze Miasta Szczecin, czym wypełniono dyspozycję art. 10 unpp. W przedmiotowym dokumencie zamieszczono wszystkie uregulowania wynikające z art. 10 ust.1 unpp.

Porozumienie gwarantowało, że w przypadkach:

- niewyłonienia organizacji pozarządowych do prowadzenia punktów;
- nie zawarcia przez Gminę Miasto Szczecin umów z organizacjami pozarządowymi albo ich rozwiązania

dziękani OIRP i SIA wyznaczą radców prawnych/adwokatów do udzielania pomocy prawnej w punktach, w których planuje się powierzyć wykonywanie zadań tym organizacjom⁴.

(dowód: akta kontroli str. 91-93)

W dniu 20 grudnia 2024 r. organ kontrolowany, w myśl art. 10 ust. 3 unpp, poinformował Wojewodę Zachodniopomorskiego o zawartym porozumieniu z OIRP oraz SIA.

(dowód: akta kontroli str. 94-95)

Gmina Miasto Szczecin, w myśl art. 6 ust. 1 unpp, w okresie 19-31 grudnia 2024 r. podpisała umowy z 20 radcami prawnymi i 20 adwokatami na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej, wskazanymi przez SIA i OIRP. Zawarte umowy zawierają wszystkie elementy w skazane w art. 6 ust. 2 unpp. Plan dyżurów, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy, zapewniał równomierny rozkład radców prawnych i adwokatów w wykonywaniu zadań.

Umowy zawarto na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

(dowód: akta kontroli str. 96-172)

Przedmiotowe punkty rozpoczęły funkcjonowanie z dniem 2 stycznia 2025 r. a zlokalizowane zostały w Szczecinie:

- punkty od nr 1 do 6 przy Alei Wyzwolenia 7U/1,
- punkty od nr 7 do 8 (czynne przemienne) przy Alei Wyzwolenia 7U/1 oraz w budynku Filii Urzędu, przy ul. Rydla 39-40.

(dowód: akta kontroli str. 173-181)

1.2. Punkty udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzone przez organizacje pozarządowe (Punkty od nr 9 do 16).

⁴ Art. 11 ust. 12 w zw. z art. 10 ust. 2 unpp.

W celu wyłonienia organizacji pozarządowych Prezydent ogłosił na platformie WITKAC⁵ otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (NPO) oraz edukacji prawnej określając:

- rodzaj zadania,
- wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację tego zadania (568 404,48 zł),
- zasady przyznawania dotacji,
- terminy i warunki realizacji zadania,
- termin i sposób składania ofert,
- tryb i kryteria stosowane przy wyborze ofert oraz termin dokonania wyboru ofert,
- zrealizowane przez organ w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadania publiczne tego samego rodzaju i związane z nimi koszty, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom.

(dowód: akta kontroli str. 193-207)

W myśl art. 13 ust. 3 udppw ogłoszenie o konkursie podano do publicznej wiadomości w dniu 22 października 2024 r. poprzez:

- wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie (do dnia 18 listopada 2024 r.),
- opublikowanie na stronie internetowej Urzędu,
- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP).

(dowód: akta kontroli str. 208-221)

Wskazany w ogłoszeniu termin do składania ofert (18 listopada 2024 r.) wypełniał dyspozycję art. 13 ust. 1 udppw.

Prezydent zarządzeniem nr 614/24⁶ powołał komisję konkursową w celu opiniowania złożonych ofert. W skład komisji weszli przedstawiciele Urzędu, organizacji pozarządowych, nie biorących udział w konkursie oraz przedstawiciel Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.

(dowód: akta kontroli str. 222-224)

W odpowiedzi na ogłoszenie o konkursie wpłynęło 16 ofert. Żadna z ofert nie podlegała odrzuceniu z przyczyn formalnych. Komisja konkursowa na posiedzeniu w dniu 28 listopada 2024 r., w sporządzonym protokole zarekomendowała wybór ofert złożonych przez:

- Fundację Porozumienia Społecznego i Integracji „IMPULS” (Fundacja IMPULS)
 - NPO Nr 9, NPO Nr 10,
- Zachodniopomorskie Forum Organizacji Społecznych ZAFOS (Forum ZAFOS)
 - NPP Nr 13, NPO Nr 16,
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Dzieci z Zespołem Downa „ISKIERKA” (Stowarzyszenie ISKIERKA) – NPP Nr 12,
- Stowarzyszenie Solidarne Kobiety Zawsze (Stowarzyszenie Kobiety) – NPP Nr 14, NPP Nr 15, NPO Nr 11

⁵ Witkac.pl - kompleksowy system informatyczny dla przedstawicieli samorządów i organizacji pozarządowych usprawniający m.in. ogłaszanie konkursów ofert, nabór i ocenę wniosków dotacyjnych, tworzenie umów oraz składanie i weryfikację sprawozdań.

⁶ Zarządzenie nr 614/24 Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej do Otwartego Konkursu Ofert na realizację zadania publicznego.

Oceny formalnej i merytorycznej dokonano poprzez wypełnienie odrębnych kart oceny oferty.

(dowód: akta kontroli str. 225-299, 323-334)

Podmioty, którym powierzono realizację zadania:

- ✓ były uprawnione do złożenia ofert,
 - ✓ posiadały działalność statutową zgodną z dziedziną zadania publicznego będącego przedmiotem konkursu,
 - ✓ złożone oferty były zgodne:
 - z warunkami realizacji zadania,
 - ze wskazaniami pkt 8 otwartego konkursu ofert⁷
- oraz zawierały elementy wskazane w art. 14 ust. 1 udppw.

Oświadczeniem woli nr 57/BDO/2024⁸ Prezydent zlecił realizację zadania publicznego wyłonionym organizacjom. Ogłoszenie wyników otwartego konkursu ofert zawierało nazwę oferentów, nazwę zadania publicznego i wysokość przyznanych środków publicznych, czym wypełniono dyspozycje art. 15 ust. 2 h udppw i w dniu 2 grudnia 2024 r. zostało opublikowane:

- w BIP,
- w siedzibie organu w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń,
- na stronie internetowej Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 335-341)

Umowy z organizacjami sporządzono w oparciu o wzór określony w rozporządzeniu ws. wzorów ofert i ramowych umów i zawierały elementy wynikające z art. 11 ust. 7 zdanie pierwsze unpp, a także zapisy dotyczące kontroli prawidłowości wykonywania zadania publicznego oraz przypadków odstąpienia od umowy albo jej rozwiązania. Poza tym umowy zobowiązywały organizacje do udzielania NPP/NPO osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się – także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość⁹. Termin realizacji zadania publicznego dla organizacji ustalono od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

(dowód: akta kontroli str.342-441)

Punkty świadczenia porad przez organizacje zlokalizowane zostały w Szczecinie:

- przy Alei Wyzwolenia 7U/1 (punkty od nr 9 do13),
- w budynku Filii Urzędu, przy ul. Rydla 39-40 (punkty od nr 14 do 16).

(dowód: akta kontroli str. 173-181)

W ramach umów, organizacjom powierzono zadania z zakresu edukacji prawnej polegające na napisaniu poradników/broszur. Termin realizacji zadania określono do 31 października 2025 r.

(dowód: akta kontroli str. 49, 342, 370, 398-399, 403, 442-493)

⁷ Pkt 8 Ogłoszenia Prezydenta Miasta Szczecin o otwarciu konkursu ofert Nr BDO/PSz/2025/001 – Termin i sposób składania ofert oraz potwierdzenia złożenia ofert.

⁸ Oświadczenie woli nr 57/BDO/2024 złożone w imieniu gminy Miasto Szczecin w dniu 29 listopada 2024 roku w sprawie przyznania Organizacjom dotacji na realizację zadań publicznych na 2025 rok – Otwarty Konkurs Ofert Nr BDO/PSz/2025/001.

⁹ Art. 8 ust. 8 unpp.

Umowy przewidywały, że dyżury w punktach powierzonych do prowadzenia organizacjom będą odbywać się według określonego przez Urząd harmonogramu. Dyżury nie miały określonej specjalizacji.

(dowód: akta kontroli str. 178-181, 343, 357, 371, 385, 397)

Każdorazowo w punktach NPP/NPO prowadzonych przez organizację porada była udzielana przez radcę prawnego/adwokata. Nie było przypadków, aby NPP udzielił doradca podatkowy¹⁰. Nie zaistniały okoliczności uzasadniające wydłużenie czasu trwania dyżuru w trybie art. 8 ust. 6 unpp.

W dniu 31 grudnia 2024 r. organ kontrolowany poinformował Wojewodę Zachodniopomorskiego o podpisaniu umów z organizacjami pozarządowymi na NPP/NPO w 2025 r.

(dowód: akta kontroli str. 494-495)

1.3. Prowadzenie kontroli wykonywania zadań.

W § 8 we wszystkich zawartych umowach z organizacjami określono sposób kontroli zadania publicznego, zgodnie z którym kontrola może być prowadzona w toku realizacji zadania oraz w okresie przechowywania dokumentacji, a więc w okresie 5 lat od zakończenia realizacji. W ramach kontroli, osoby upoważnione przez Prezydenta mogą sprawdzać dokumenty i inne nośniki informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości wykonywania zadania publicznego. Ponadto organizacje zobowiązują się na żądanie Prezydenta dostarczyć lub udostępnić dokumenty i inne nośniki informacji oraz udzielić wyjaśnień i informacji w terminie określonym przez Prezydenta.

(dowód: akta kontroli str. 347, 361, 375, 389, 401, 411, 421)

W umowach z radcami prawnymi/adwokatami w § 2 ust. 19 wskazano: *Zleceniodawca przeprowadzać będzie regularne niezapowiedziane kontrole związane z realizacją umowy przez Zleceniobiorcę.*

(dowód: akta kontroli str. 98, 107, 116, 125, 137, 146, 155, 166)

Ustalono, że do dnia rozpoczęcia kontroli przeprowadzono 16 kontroli punktów NPP/NPO. Ponadto w zakresie monitorowania świadczenia usług przez osoby uprawnione¹¹(w tym zastępstwa), Prezydent poinformował, że monitoring punktualności dyżurów prowadzony jest poprzez:

- *codzienne kontrole obecności w punkcie NPP/NPO przy alei Wyzwolenia 7 U/1 przez pracownika otwierającego punkt,*
- *logowanie się do systemu teleinformatycznego MS przez Wykonawców.*

(dowód: akta kontroli str. 10,11, 496-509)

Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Miejskiego Rzecznika Konsumentów z dnia 20 sierpnia 2025 r. (dowód: akta kontroli str.49)
Ocena obszaru kontroli Nr 1	Pozytywna

¹⁰ Art. 11 ust. 3 pkt 1 unpp.

¹¹ Osoby, z którymi zgodnie z art. 5 ust. 1 unpp zawarte zostały umowy (adwokaci i radcowie prawni) oraz osoby, które zostały wskazane w umowach z organizacjami.

Obszar kontroli Nr 2: Upowszechnianie usług wśród mieszkańców powiatu	
Podstawa prawna realizacji zadania	- art. 8a, art. 9 unpo

Starosta (*prezydent miasta na prawach powiatu*) odpowiada za upowszechnianie wiedzy o działalności systemu nieodpłatnego poradnictwa wśród mieszkańców powiatu¹².

W celu realizacji wskazanej dyspozycji, na stronie internetowej Urzędu, w BIP oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu zamieszczono informacje o:

- adresach lokali, w których udzielane jest poradnictwo,
- terminach (dni i godziny) udzielania porad,
- numerach telefonów, pod którymi można umówić się na wizytę,
- zakresie świadczonej pomocy prawnej,
- uprawnieniach do otrzymania ww. pomocy,
- sposobie udzielania NPP/NPO osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się

oraz link do strony Ministerstwa Sprawiedliwości umożliwiającą zdalne umówienie się na wizytę.

(dowód: akta kontroli str. 173-181)

W myśl art. 8a unpp, Prezydent sporządził listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa (zwana dalej *listą*) i udostępnił ją dla mieszkańców Szczecina na:

- stronie BIP,
- stronie internetowej Urzędu,
- profilu Facebook Wiadomości Szczecin,

a także w formie papierowej w siedzibie Urzędu oraz w poczekalniach poszczególnych punktów. Publikacja listy w lokalnych środkach masowego przekazu zaplanowana jest do dnia 31 października 2025 r.

(dowód: akta kontroli str. 12, 525-534)

Przedmiotowa lista obejmowała poradnictwo¹³:

- rodzinne,
- psychologiczne,
- pedagogiczne,
- z zakresu pomocy społecznej, w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- w ramach interwencji kryzysowej, dla bezrobotnych, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem,
- z zakresu praw konsumentów,
- praw dziecka,
- praw pacjenta,
- ubezpieczeń społecznych,
- prawa pracy,
- prawa podatkowego, dla osób w sporze z podmiotami rynku finansowego i inne;

¹² Art. 9 ust. 4 unpp.

¹³ Art. 8a ust.1 unpp.

- nieodpłatną pomoc prawną i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie ze wskazaniem punktów i dyżurów, o których mowa w art. 8, wraz z ich specjalizacją, o ile została określona.

Informacje ujęte na liście były uporządkowane według tematyki poradnictwa i obejmowały nazwę jednostek, zakres poradnictwa, adresy i dane kontaktowe, w tym numery telefoniczne, dni i godziny działalności oraz kryteria dostępu do usługi.

(dowód: akta kontroli str. 510-524)

Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Miejskiego Rzecznika Konsumentów z dnia 20 sierpnia 2025 r. (dowód: akta kontroli str. 49)
Ocena obszaru kontroli Nr 2	Pozytywna

Obszar kontroli Nr 3: Dostępność dyżurów oraz wyposażenie lokalu i poczekalni punktu	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 6, art. 8, art. 8a, art. 9 unpp, - art. 9 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się, - § 5 rozporządzenia

USTALENIA KONTROLI

Na terenie Gminy Miasto Szczecin funkcjonuje:

1. Dwanaście punktów świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym:

- punkty obsługiwane przez adwokatów/radców prawnych zlokalizowane w budynku:
 - A. przy Alei Wyzwolenia 7U/1 dyżury odbywają się:
 - ✓ pokój nr 1 od poniedziałku do piątku w godz.:
 - NPP Nr 1: 8.00 – 12.00,
 - NPP Nr 2: 12.00 – 16.00,
 - NPP Nr 3: 16.00 – 20.00,
 - ✓ pokój nr 2 od poniedziałku do piątku w godz.:
 - NPP Nr 4: 8.00 – 12.00,
 - NPP Nr 5: 12.00 – 16.00,
 - NPP Nr 6: 16.00 – 20.00,
 - ✓ pokój nr 4:
 - NPP Nr 7: we wtorki i czwartki w godz.: 12.00 – 16.00,
 - NPP Nr 8: w poniedziałki, środy i piątki w godz.: 12.00 – 16.00;
 - B. Filii Urzędu Miasta Szczecin, ul. Rydla 39-40 dyżury odbywają się:
 - ✓ pokój nr 4:
 - NPP Nr 7: w poniedziałki, środy i piątki w godz.: 12.00 – 16.00,
 - NPP Nr 8: we wtorki i czwartki w godz.: 8.00 – 12.00;
- punkty obsługiwane przez organizacje pozarządowe zlokalizowane w budynku:
 - A. przy Alei Wyzwolenia 7U/1 dyżury odbywają się:
 - ✓ pokój nr 4:

- NPP Nr 12: Stowarzyszenie ISKIERKA w poniedziałki, środy i piątki w godz.: 8.00 – 12.00 oraz we wtorki i czwartki w godz.: 16.00 – 20.00,
 - NPP Nr 13: Forum ZAFOS w poniedziałki, środy i piątki w godz.: 16.00 – 20.00 oraz we wtorki i czwartki w godz.: 8.00 – 12.00;
- B. Filii Urzędu Miasta Szczecin, ul. Rydla 39-40 dyżury odbywają się:
- ✓ pokój nr 5:
 - NPP Nr 14: Stowarzyszenie Kobiety od poniedziałku do piątku w godz.: 8.00 – 12.00,
 - NPP Nr 15: Stowarzyszenie Kobiety od poniedziałku do piątku w godz.: 12.00 – 16.00.

2. Cztery punkty świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

obsługiwane przez organizacje pozarządowe zlokalizowane w budynku:

A. przy Alei Wyzwolenia 7U/1 dyżury odbywają się:

- ✓ pokój nr 3:
 - NPO Nr 9: Fundacja IMPULS od poniedziałku do piątku w godz.: 8.00 – 12.00,
 - NPO Nr 10: Fundacja IMPULS od poniedziałku do piątku w godz.: 12.00 – 16.00,
 - NPO Nr 11: Stowarzyszenie Kobiety od poniedziałku do piątku w godz.: 16.00 – 20.00;

B. Filii Urzędu Miasta Szczecin, ul. Rydla 39-40 dyżury odbywają się:

- ✓ pokój nr 4:
 - NPO Nr 16: Forum ZAFOS w poniedziałki, środy i piątki w godz.: 8.00 – 12.00 oraz we wtorki i czwartki w godz.: 12.00 – 16.00.

(dowód: akta kontroli str. 178-181)

Przy wyborze lokalizacji punktów nieodpłatnego poradnictwa uwzględniono topografię miasta, komunikację miejską. Punkty rozlokowano na lewobrzeżu i prawobrzeżu miasta.

Dyżury ustalone zostały zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 3 unpp w wymiarze 5 dni w tygodniu (z wyłączeniem dni wolnych ustawowo od pracy) w czasie dyżurów trwających co najmniej 4 godziny. W zawartych umowach z radcami prawnymi/adwokatami i organizacjami pozarządowymi, Prezydent zagwarantował wydłużenie dyżurów w razie potrzeby do co najmniej 5 godzin bez zwiększenia środków przeznaczonych na realizację zadania.

(dowód: akta kontroli str. 97,124,154, 344, 400)

Do umawiania wizyt w celu uzyskania pomocy prawnej wydzielono dwa numery telefonów przeznaczone tylko do tego celu. Ponadto poradę można również zarezerwować przez formularz umieszczony na stronie internetowej.

Prezydent wyjaśnił, że wskazanie dwóch numerów telefonów wynikało z troski o realną dostępność usług i sprawne zapisywanie interesantów. Wzięto pod uwagę wielkość i liczbę mieszkańców Gminy Miasto Szczecin.

(dowód: akta kontroli str. 48, 174-175)

Mając na względzie, że do Prezydenta nie wpłynęły żadne skargi w zakresie dostępności do rejestracji w ramach NPP/NPO zespół kontrolny uwzględnił wyjaśnienia stwierdzając jednocześnie, że Prezydent wypełnił ciążące na nim obowiązki wskazane w art. 8 pkt 5 unpp.

W toku prowadzonej kontroli dokonano oględzin wszystkich lokali NPP i NPO zlokalizowanych przy Alei Wyzwolenia 7U/1 oraz w Filii Urzędu Miasta Szczecin, ul. Rydla 39-40.

Lokale były właściwie oznaczone, gwarantujące dyskrecję przy udzielaniu pomocy, wyposażone w stoły wraz z miejscami siedzącymi, zapewniały bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieupoważnionym. W lokalach zapewniono dostęp do komputerów ze stosownym oprogramowaniem (w tym systemu informacji prawnej), drukarek oraz Internetu, zapewniając tym samym możliwość porozumiewania się na odległość środkami komunikacji elektronicznej. Szczegółowe ustalenia dotyczące wyposażenia skontrolowanych lokali zawierają protokoły z oględzin.

(dowód: akta kontroli str. 537-548)

Na zewnątrz lokali przy Alei Wyzwolenia 7U/1 oraz w Filii Urzędu Miasta Szczecin, ul. Rydla 39-40 w widocznym miejscu umieszczono informacje z oznaczeniem punktu. Określono, że w lokalu udzielana jest NPP/NPO oraz nieodpłatna mediacja (w budynku przy Alei Wyzwolenia 7U/1). Umieszczono również informacje o dniach i godzinach dyżurów oraz danych kontaktowych potrzebnych do zgłoszenia wizyty¹⁴.

W miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie NPP/NPO zostały udostępnione informacje¹⁵:

- o zasadach i zakresie udzielania NPP/NPO,
- lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa,
- karty informacyjne poradnictwa NPP/NPO, a także poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem.

Karty zostały sporządzone według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

Organ, zapewnił też, zgodnie z art. 8 ust. 8 unpp i art. 9 ustawy o języku migowym i innych środkach komunikowania się, udzielanie pomocy NPP i NPO osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się.

Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Miejskiego Rzecznika Konsumentów z dnia 19 sierpnia 2025 r. (dowód: akta kontroli str. 48-49)
Ocena obszaru kontroli Nr 3	Pozytywna

Obszar kontroli Nr 4: Dokumentacja i sprawozdawczość, w tym korzystanie z opinii o jakości obsługi	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 7, art. 12 unpp, - § 8, § 9, § 11 rozporządzenia.

¹⁴ § 5 ust. 3 rozporządzenia.

¹⁵ § 5 ust. 4 rozporządzenia.

USTALENIA KONTROLI

Każdy przypadek udzielenia NPP/NPO dokumentuje się przez wypełnienie karty pomocy, której wzór określony jest w załączniku do rozporządzenia. Karta pomocy składa się z części A i B. Zasady wypełniania poszczególnych części kart pomocy określone są w § 8 rozporządzenia. Wypełnienie części B karty – opinia osoby, której udzielono porady – nie jest obowiązkowe.

W myśl art. 12 unpp, na podstawie otrzymanych kart pomocy opracowano informację zbiorczą o wykonaniu zadania polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej za I i II kwartał 2025 r., którą z zachowaniem ustawowego terminu przekazano Wojewodzie Zachodniopomorskiemu.

Ustalono, że w I i II kwartale 2025 r. udzielono:

- 1 996 porad w punktach obsługiwanych przez adwokatów i radców prawnych wskazanych przez SIA i ORIP,
 - 1 582 porady w punktach obsługiwanych przez organizacje pozarządowe.
- (dowód: akta kontroli str. 569-609)

Kontrolujący przeanalizowali 282 części A karty pomocy:

- 121 kart sporządzonych przez adwokatów i radców prawnych wskazanych przez SIA i ORIP,
 - 72 karty z lutego 2025 r.: NPP Nr 1, 2, 4- 8,
 - 49 kart z czerwca 2025 r.: NPP Nr 1, 2, 5- 8,
- 161 kart sporządzonych przez organizacje pozarządowe:
 - 42 karty z marca 2025 r.: NPP Nr 13 Forum ZAFOS,
 - 80 kart z marca 2025 r.: NPO Nr 9 i NPO Nr 10 Fundacja IMPULS,
 - 39 karty z kwietnia 2025 r.: NPP Nr 14 i NPP Nr 15 Stowarzyszenie Kobiety.

Analiza powyższych kart pomocy wykazała, że w 42 sprawach w pkt 8 karty (*charakter udzielonej pomocy*) wpisywano: *udzielenie informacji; porada, co do sposobu postępowania* bądź *wyjaśniono wątpliwości i wskazano możliwe sposoby działania*, co stanowiło naruszenie art. 7 unpp.

Szczegółowe zestawienie kart wraz z ustaleniami zamieszczono w aktach kontroli, str. 549-568.

Szczegółowy opis stwierdzonej nieprawidłowości ujęty został w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonej nieprawidłowości.

Na podstawie danych przedłożonych Wojewodzie Zachodniopomorskiemu przez Prezydenta oraz dokumentów poddanych analizie w toku kontroli ustalono, że w I i II kwartale 2025 r. 38 osób wyraziło swoją opinię na temat jakości udzielanego świadczenia (karty pomocy cz. B). Wszystkie osoby pozytywnie oceniły obsługę w punkcie, tj., że: uzyskały zrozumiałe informacje, wiedziały jakie dalsze kroki podjąć po uzyskaniu porady, jednakże 4 osoby wskazały lokal przy Alei Wyzwolenia 7U/1 jako mało czytelnie oznakowany (*brak oznakowania z ulicy głównej*).

Organ wyjaśnił, że *podczas analizy kart B zawierających opinie osób uprawnionych o jakości udzielanych porad oraz organizacji punktów pomocy wystąpiły przypadki uwag w kwestii niewystarczającego oznakowania punktów pomocy*. Prezydent podejmował próby uzyskania zgody na umieszczenie oznaczeń na głównej ulicy, ale były one odmowne. W toku kontroli zadeklarowano, że Prezydent ponownie zwróci się

z sugestią zamieszczenia oznaczeń kierujących od strony głównej ulicy.
Kontrolujący uwzględnili wyjaśnienia.

(dowód: akta kontroli str. 49)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONEJ NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W 42 sprawach w pkt 8 karty stwierdzono brak informacji dotyczącej treści udzielonej pomocy prawnej, co stanowiło naruszenie art. 7 ust. 1 unpp.

W wyjaśnieniach z dnia 20 sierpnia 2025 r. Miejski Rzecznik Konsumentów wskazał, że: *Karty A analizowane są głównie pod kątem kompletności wypełnienia niezbędnych rubryk i oznaczenia ich „gotowości” w kontekście zliczenia do kwartalnych sprawozdań przekazywanych Ministerstwu Sprawiedliwości. W trakcie trwania kontroli zwrócono uwagę na przypadki bardzo lakonicznego uzupełniania kart A w części przeznaczonej na opis sprawy i pomocy (pola 7 i 8). W związku z czym zidentyfikowano potrzebę szczególnego zwrócenia uwagi Wykonawcom na obowiązek dokumentowania udzielonych porad w sposób wyczerpujący, pozwalający na prawidłową ocenę jakości udzielanych porad. Wykonawcy otrzymali wiadomość email z uwagami oraz wskazaniem konieczności prawidłowego uzupełniania kart A.*

(dowód: akta kontroli str. 49)

Podkreślenia wymaga fakt, że właściwe wypełnienie karty pomocy cz. A jest obligatoryjnym obowiązkiem osoby świadczącej usługę. Wyjątek stanowi ta część karty pomocy, która obejmuje opinię osoby uprawnionej o udzielonej pomocy oraz podanie numeru telefonu w celu zasięgnięcia dalszej opinii. Tylko te informacje są uzależnione od zgody osoby uprawnionej. Natomiast w myśl art. 7 ust. 1 unpp każdy przypadek udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego dokumentuje się w karcie nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, zwanej dalej "kartą pomocy", przez podanie w szczególności informacji dotyczących zgłoszonej sprawy i udzielonej pomocy, dziedziny prawa, której dotyczyła ta pomoc, kategorii sprawy, formy udzielonej pomocy, czasu poświęconego na jej udzielenie i liczby wizyt osoby uprawnionej w tej samej sprawie, ogólnych informacji o osobie uprawnionej dotyczących w szczególności wieku, płci, wykształcenia, dochodu, gospodarstwa domowego i miejsca zamieszkania oraz danych dotyczących punktu, osoby udzielającej pomocy i daty jej udzielenia. W związku z powyższym powielanie tych samych informacji w części kart pomocy w punkcie 8, dotyczącym anonimowego opisu udzielonej pomocy, niezależnie od rodzaju problemu z jakim zgłosił się obywatel, budzi wątpliwości kontrolujących co do rzetelności realizacji art. 7 ust. 1 unpp.

Ponadto zaznaczyć należy, że dane zbierane w oparciu o wpisane do karty pomocy informacje, stanowią podstawę oceny działania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego, a więc należy dążyć do wszelkich starań, aby przedmiotowe zapisy były rzetelnie dokumentowane w kartach.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Wyjaśnienia Miejskiego Rzecznika Konsumentów z dnia 20 sierpnia 2025 r. (dowód: akta kontroli str. 49)
Ocena obszaru kontroli Nr 4	Pozytywna z nieprawidłowością

Obszar kontroli Nr 5: Prawidłowość zaangażowania dotacji	
Podstawy prawne realizacji zadania	- art. 11d ust. 5 unpp, - art. 19 – 20 unpp.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie art. 19 unpp, zadania polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej są finansowane z budżetu państwa z części będącej w dyspozycji wojewodów przez udzielenie dotacji celowej powiatom.

Gminie Miasto Szczecin zaplanowano dotację w rozdziale 75515 - „Nieodpłatna pomoc prawna”, § 2110 w kwocie **1 171 968,00 zł**¹⁶.

Gmina Miasto Szczecin podpisała 40 umów z prawnikami/radcami prawnymi wskazanymi przez samorządy prawnicze oraz 8 umów z organizacjami pozarządowymi.

Z zawartych umów wynika następujący rozkład przeznaczenia dotacji celowej:

<i>Rodzaj</i>	<i>Plan z ustawy budżetowej (zł)</i>	<i>Przeznaczenie dotacji wynikające z zawartych umów (zł)</i>	<i>% zaangażowania (plan/przeznaczenie)</i>
Wynagrodzenia (91%)	1 066 490,88	1 061 437,44	99,53
Edukacja (3%)	35 159,04	35 159,04	100
Razem	1 101 649,92	1 096 596,48	99,57

Ponadto, zgodnie z art. 20 unpp, powiatowi (miastu na prawach powiatu) przysługuje 6% z kwoty dotacji na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadania, co stanowi kwotę **70 318,08 zł**.

Zasady nadzoru nad realizacją zadania publicznego określono w § 8 umów zawartych z organizacjami.

Nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	-
Ocena obszaru kontroli Nr 5	Pozytywna

Wpis do książki kontroli	10/2025
Podsumowanie ustaleń w kontrolowanym podmiocie	Obszar kontroli: Nr 1 – Obsada punktów i współpraca z wykonawcami: <i>Nieprawidłowości/uchybień nie stwierdzono.</i> Nr 2 – Upowszechnianie usług wśród mieszkańców powiatu: <i>Nieprawidłowości/uchybień nie stwierdzono.</i> Nr 3 – Dostępność dyżurów: <i>Nieprawidłowości/uchybień nie stwierdzono.</i>

¹⁶ Załącznik nr 4 do zarządzenia nr 31/2025 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie planu dochodów i wydatków budżetu na 2025 r.

	Nr 4 – Dokumentacja i sprawozdawczość w tym korzystanie z opinii o jakości obsługi: - 42 karty pomocy cz. A nie zostały rzetelnie wypełnione, co nie odpowiadało dyspozycji art. 7 ust. 1 unpp. Nr 5 – Prawidłowość zaangażowania dotacji: <i>Nieprawidłowości/uchybień nie stwierdzono.</i>
Zalecenie	– zwiększyć nadzór nad prawidłowością wypełniania kart pomocy, tak aby zawierały one informacje ujęte w art. 7 ust. 1 unpp.
Pouczenia	– od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze; – o podjętych działaniach mających na celu realizację zalecenia pokontrolnego, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	Z upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Bartosz Brożyński I Wicewojewoda Zachodniopomorski <i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i>